

lærernes Lønninger, og at den, idet den forbedrer Skolelærernes Lønninger, der jo er Staten uvedkommende, ogsaa forbedrer deres Enkels Pensioner. Noget Lignende gjælder med Hensyn til visse af de smaa Udgiftsposter, der ere omtalte i Motiverne. Der ere saaledes anført 600 Rd. til Hjælpererens Lønning, men det er jo umuligt at vide, hvilke Regler et Amts Skolefonds Bestyrelse i saa Henseende gaaer frem efter. Seg for mit Vedkommende er til enhver Tid imod at give Skolelærerne Medhjælp, idet jeg mener, at en Skolelærer, som ikke kan bestyre sit Embede, skal væk, og nye Kræfter til; men det kan jo godt være, at Bestyrelsen af en Skolefond følger andre Anstuelser. Amternes Skolebestyrelses Bestemmelser og Statens Anstuelser kunne saaledes gaae stik imod hverandre eller dog alt Andet end falde sammen i forskjellige Retninger. — For at jeg skal kunne stemme for det foreliggende Lovudkast, som vel ikke stiller noget betydeligt Krav til Statskassen strax — det dreier sig jo egentlig om 2500 Rd. — men som jeg er overbevist om i de første Aaringer vil blive efterfulgt af lignende Begjæringer fra de allerfleste Skoleraad, saa at Sagen kan komme til at dreie sig om 30—40—50,000 Rd., er det mig altsaa om at gjøre, netop fordi det er det første Lovudkast i denne Retning, at faae det Spørgsmaal besvaret, hvorledes den Bestemmelse er at forstaae, som er optagen i Skoleloven af 1856, at der ikke kan ligned mere end 24 p. pr. Ed. Hartorn, uden at der gives en særlig Lov derom.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet:

Den ærede Taler, der nu satte sig, har rettet det Spørgsmaal til mig, hvorfor Bestemmelsen, som har nødvendiggjort nærværende Lovudkast, er indført i Loven af 8de Marts 1856. Seg antager det som giwet, at ligesom Lovgivningen har tænkt sig, at Skolefondens Udgifter i et enkelt Amt kunde blive meget betydelige, saaledes vilde man paa den anden Side, hvad rimeligt er, have en Grændse fastslaaet for Skoleraadet, saa at, forinden denne overføres, den Lovgivende Magts Samtykke først maatte erhver-

ves. Det ærede Medlem beklagede sig iøvrigt over, at et saadant Lovudkast som det foreliggende er fremkommet, og jeg deler ganske det ærede Medlems Veflagelse. Det vilde ganske vist have været ønskeligt, hvis en Lov som den, der nu attraaes, kunde have været forelagt. Det er første Gang, et Lovforslag som dette er fremkommet, og jeg kan forsaavidt være enig i, at det ikke er umuligt, at det vil blive efterfulgt af andre lignende. Naar det ærede Medlem forøvrigt meente, at, naar man henvendte sig til Representationen om Tilskud, denne da maatte have en Interesse i at vide, hvorledes Skolefonden anvendte de temmelig betydelige Midler, som ere stillede til dens Raadighed, da kan jeg være ganske enig med det ærede Medlem. Det er ganske vist en Ting, som her maa have sin Betydning, hvorvidt vedkommende Skoleraad har taget de fornødne Sparommelighedshensyn ved Anvendelsen af Skolefondens Midler. Det er dette, som det ærede Medlem synes at betvivle. Han har med Hensyn til de Udgifter, som ikke retlig paahvile Skolefonden, yttret, at det forekom ham at være formeget, naar samme anvendte en Sum af 750 Rd. til Bondehøjskoler. Det ærede Medlem fandt, at det i Principet var aldeles urigtigt, at en saadan Understøttelse blev Frikkoler tildeel. Det turde imidlertid være Tilfældet, at Bondehøjskolen i Ringkjøbing Amt er noget forskjellig fra Bondehøjskoler paa andre Steder. Seg kjender iøvrigt ikke nærmere disse Skolers Veflagelse og kan heller ikke udtale, hvorvidt de alle tilsammen kunne fortjene en saadan Understøttelse, som den, der er bleven dem tildeel. Det forekommer mig imidlertid, at man maa gaae ud fra den Antagelse, at naar Skoleraadet har ladet disse Bondehøjskoler tilflyde en Understøttelse da er det i den fulde Erkjendelse af, at de have en stor Betydning for Amtet. En anden Post, som det ærede Medlem gjorde Udsættelse ved, var Anvendelsen af 600 Rd., som vare calculerede til Bidrag til Hjælpererens Lønning. Han fandt, at det var urigtigt at anvende en saa betydelig Sum til dette Døemed og meente meget mere, at naar en Skolelærer ikke kunde varetage sin Gjerning — saaledes forstod jeg